

A lisztharmat a kiskertek egyik leggyakoribb növényi betegsége

Mit tegyünk lisztharmat esetén?

A kertészkedésben és növénytermesztésben az egyik kihívás a betegségekkel és kártevőkkel szembeni védekezés. A növényeken megjelenő és hirtelen elterjedő betegségek sok kárt okozhatnak, legyengítik a növényt, veszélyeztetik a későbbi szüretet, vagy akár a növény elpusztulását is okozhatják.

A növényi betegségek egy részét valamilyen gomba okozza. Ilyen a rozsdásodás, varasodás, ragyásodás, üszkösödés, szürke penész és a lisztharmat.

A lisztharmat a kiskertek egyik leggyakoribb növényi betegsége. Gyakoriságának egyik oka, hogy több növény is igen csak érzékeny a betegséggel szemben. A másik oka pedig az, hogy lisztharmat név alatt nemcsak egy bizonyos kórokozó gomba által előidézett betegséget értünk, többféle gomba is okozhat különböző növényeken olyan megbetegedést, amelynek tünetei hasonlóak. Ez a tünet a leveleken, fiatal hajtásokon, száron megjelenő fehéres, liszt kinézetű por, ami maga a gomba micéliuma. Megfigyelhető a megtámadott levelek eltorzulása, a hajtások elgörbülése, elszáradása is.

A betegségre nagyon érzékeny a rózsza, egyes almafajták, az orgona, a tökfélék, az uborka, szőlő, ribizli

A betegség terjedéséről

A betegségre nagyon érzékeny a rózsza, egyes almafajták, az orgona, a tökfélék, az uborka, szőlő, ribizli, egres, zöldborsó. Tehát megjelenhet a lisztharmat a kert bármelyik részében, a gyümölcsfákon ugyanúgy, ahogyan a virágágyásban vagy zöldségeskertben.

A betegség a gomba spóráival terjed, amit a szél, a vízcsseppek szállítanak egyik helyről a másikra, és amint megfelelő körülmények közé kerül, megtelepszik. Mivel különböző növényeken különböző gombák okozzák a lisztharmat betegséget, ezért rózsáról például nem terjed át a zöldborsóra vagy az almára. A gomba a meleg, nedves, páradús környezetben terjed, és főleg a lédús, laza szövetű leveleken telepszik meg.

A növények neveléséről

Mint minden betegség megelőzésénél, itt is elmondható, hogy nagyon fontos a növényeket megfelelő körülmények között nevelni, mert így egészségesek és ellenállóbbak lesznek, kevésbé fogékonyak a betegségekre. Megfelelő körülmény például a kiegyensúlyozott tápanyagellátás. A tápanyagban hiányt szenvedő növények gyengébben fejlődnek, a nitrogénnel túlzottan trágyázott növények pedig sokkal lazább, könnyedebb levélszövetet és hajtásokat növelnek. Mindkét esetben érzékenyebbé válik a növény a gombás megbetegedésekkel szemben. A túlzott öntözés is lédús laza szöveteket eredményez, ráadásul a növény is páradúsabb környezetben lesz,

késő esti öntözés esetén egész éjszakára nedvesek maradnak a levei. Ha viszont vízhiányban szenved a növény, ez olyan stresszhatással van rá, ami szintén legyengíti, fogékonyabbá teszi. A túl sűrűn ültetett zöldségek (uborka, tök, zöldborsó) között megreked a nedves levegő, ha egyik növény a csoportban megbetegszik, akkor a betegség könnyen átterjed a többire, ezért a megfelelő ültetési távolságra is figyelni kell.

Ugyanez mondható el az érzékeny almafák, ribizli- és egresbokrak koronájáról is. Ha nem eléggé szellős, laza, akkor könnyebben megjelenik a betegség rajtuk. Gyümölcsfáknál gyakori, hogy a betegség spórái a rügy pikkelyei között telelnek át, és a rügyek kipattanásával egyszerre már meg is telepszik a fiatal leveleken és a virágzatban.

Lisztharmat észlelésekor

Ha már lisztharmatot észlelünk a növényeken, akkor első lépésként vágjuk le a beteg leveleket, hajtásokat, szárat, hogy megakadályozzuk a betegség továbbterjedését. Ez főleg kistermetű növényeknél ajánlott, és ide tartoznak a még fiatal gyümölcsfák is. Mivel a lisztharmatot okozó gombák többnyire a növény felületén terjednek el, és egyáltalán nem vagy csak kis mértékben szövődnék bele a növény szövetébe, ezért a vegyszeres védekezés is egyszerű és hatékony. Ha nagy mértékben jelentkezik a lisztharmat nagyobb koronájú gyümölcsfákon, akkor már csak azért is ajánlott a vegyszeres védekezés, hogy megfékezzük a betegséget, és megmentjük a még meg nem fertőzött fákat. De ilyen esetekben mindig tisztában kell lenni a fajták érzékenységével, mert néhány almafajta vegyszerezés nélkül is ellenálló, mások pedig vegyszerezés mellett is nagyon fogékonyak maradnak a lisztharmatra. Töknél, uborkánál az idősebb levelek levágásával szellősebbé tehetjük a bokrokat. A mezei zsurlóból készített permetlémagas szilikát tartalmú, és ez az anyag a növények levelén mintegy pajzsot képez, így védve azt a spórák megtapadásától. A kén tartalmú permetlevek vagy permetező porok is hatékonyan elpusztítják a lisztharmatgombát, így felszívódó gombaölő szereket csak nagyon különleges esetekben érdemes használni, és akkor is csak dísznövényeken vagy erősen megbetegített gyümölcsfákon.

Örömteli kertészkedést!

FARKAS ATTILA

REKLÁM

Dr. Nagy András

Lót visszanez...

I.-II. kötet

Egy csíki emlékirat-kordokumentum az elmúlt századból, egy család és egy közösség sorsfordulói kerestül.

A régi élet Csíkban, két menekülés és három impériumváltozás körülményei között.

Kitekintés Erdélyre és a nagyobb közösség sorsára, esélyeire...

A névmutatóval is ellátott 777 oldalas mű hiteles helytörténet több száz szereplővel, olyanokkal, akik tegnap még közöttünk jártak...

Megvásárolható a csíkszeredai CORVINA, GUTENBERG és KELEVÁR könyvesboltokban, a Kossuth és a Petőfi utcában.

Négy ország művészei alkottak

FOTÓ: MEGYEI TANÁCS SAJTÓSZOLGÁLTATA

Tizenharmadik alkalommal rendezték meg a FREE Camp Nemzetközi Képzőművészeti Műhelymunkát május 9–18. között Csíkszeredában. Az egy hét során készült munkákból csütörtök délután nyílt kiállítás a Megyeháza Galériában. Az idei alkotótáborba négy országból érkeztek képzőművészek: Magyarországról Varga Edina, Ghyczy György, Fábíán Zoltán és Révész Ákos, Ausztriából Fazakas Csaba, az Amerikai Egyesült Államokból Ava Rado Harte, Romániából Bakó Klára, Raluca Preda, Victor Vișan és Botár László. Elsőként Botár László, az alkotótábor kurátora üdvözölte a tárlatlátogatókat, majd Ferencz Angéla, a Hargita Megyei Tanácsa alintézményeként működő Hargita Megyei Kulturális Központ vezetője méltatta a tábor. „Idén is megvalósult az az eszme: szabadon meghívni az alkotókat, szabadon kigondolni a témákat, ami a FREE Camp alap gondolata” – emelte ki köszöntőjében Ferencz Angéla. A tárlatot Radu George Serafim bukaresti művészettörténész és Felely Ba-

A tárlat május 31-ig látogatható a nap huszonnégy órájában

lázs budapesti művészeti író méltatta, majd a képzőművészek emléklapot vettek át.